

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-58/2024

Instanța de fond: Judecătoria Bălți

Central

sediul

Judecător: V.Pușcaș

DECIZIE ÎN NUMELE LEGII

09 octombrie anul 2024

municipiul Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Rotaru Ala

Judecători

Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

Grefier:

Simionica Oxana

Cu participarea:

Procurorului Dubăsari Valeriu

Avocatului Cepoi Ina

A judecat în ordine de apel în ședință publică apelul declarat de către procurorul în Procuratura mun.Bălți Modelina Aliona împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 01.02.2019, conform căreia

Melnic Vadim *****, IDNP *****
născut la *****
originar și domiciliat *****
cetățean al Republicii Moldova,
de naționalitate *****
studii medii incomplete,
supus serviciului militar,
starea familială – celibatar,
neangajat în câmpul muncii,
fără antecedente penale

A fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) CP RM și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2/doi/ ani.

În temeiul alin.(3) art.72 CP RM, pedeapsa închisorii stabilită conform prezentei sentințe de către Melnic Vadim ***** s-a dispus că urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul alin.(3) art.88 CP RM, s-a inclus în termenul pedepsei perioada aflării lui Melnic Vadim ***** în stare de arest preventiv din 30.08.2013 pînă la 28.10.2013, în stare de arest la domiciliu din 28.10.2013 pînă la 17.02.2014 și în stare de arest preventiv din 24.01.2019 pînă la 01.02.2019.

În baza art.90 CP RM, executarea pedepsei aplicate față de Melnic Vadim ***** s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de 2/doi/ ani.

În temeiul lit.a) alin.(6) art.90 CP RM, inculpatul Melnic Vadim ***** se obligă să nu-și schimbe domiciliul fără acordul organului competent.

Măsura preventivă arestul preventiv aplicat față de Melnic Vadim ***** prin încheierea Judecătoriai Bălți sediul Central din 19.03.2018 s-a schimbat în obligațiune de nepărăsire a țării până la intrarea sentinței în vigoare, cu eliberarea lui Melnic Vadim ***** de sub arest imediat din sala de judecată.

A fost soluționată chestiunea corpurilor delictive.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de fond: 08.10.2013-01.02.2019.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 27.02.2019-28.10.2020.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de recurs ordinar: 20.01.2021-15.03.2021.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 21.06.2021-17.05.2022.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de recurs ordinar: 02.08.2022-23.01.2024.

Termenul de judecare a cauzei în instanța de apel: 14.02.2024-20.11.2024.

Procedura de citare legală executată.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate în ședință, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți -

C O N S T A T Ă :

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse instanța de fond a reținut, că Melnic Vadim ***** este învinuit de organul de urmărire penală pentru faptul că, fiind în relații de prietenie cu Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria *****, știind despre faptul că ultimei îi aparține cu drept de proprietate automobilul de model „BMW 1201” cu numărul de înmatriculare *****, la 31.07.2012 aproximativ la ora 21.45, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, a venit pe adresa *****, unde s-a aflat la moment Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** și, folosindu-se de faptul că dânsa are încredere în el, sub pretextul inventat că are nevoie să se folosească de automobil pentru rezolvarea problemelor personale, a cerut-o să-i transmită automobilul indicat supra în folosința temporară timp de câteva ore, astfel, Melnic Vaădim ***** a indus-o în eroare pe Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** prin prezentarea a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților actului juridic nul și, neavând intenția de a restitui automobilul în cauză, a primit ilegal de la Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** automobilul de model „BMW 1201” cu numărul de înregistrare ***** în valoare de 185000 lei, precum și cheile și certificatul de înmatriculare a automobilului dat, în timp ce ultima, fiind sub influența înșelăciunii, a fost convinsă de faptul că transmite automobilul pentru folosirea temporară, astfel, încheierea actului juridic nul sus menționat este determinată de comportamentul dolosiv și viclean al lui Melnic Vadim ***** și identitatea lui a fost motivul determinant al încheierii acestuia. După aceasta Melnic Vadim *****, continuând

realizarea intenției sale de escrocherie, a transportat automobilul dobândit ilicit în mun. Chișinău, unde la 01.08.2012 aproximativ la ora 09.30 l-a propus spre vânzare directorului SRL „Alpina Auto” ***** și în baza unei înțelegeri verbale cu ultimul privind vânzarea-cumpărarea automobilului dat l-a parcat pe teritoriul întreprinderii indicate situate de-a lungul carosabilului șoselei Chișinău-Soroca 11 km, acțiunile prin care lui Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** i-a fost cauzată o daună în sumă de 185000 lei, ceea ce conform art.126 CP constituie la momentul comiterii infracțiunii proporții deosebit de mari.

Acțiunile lui Melnic Vadim ***** au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art.190 alin.(5) Cod penal al RM - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de portamentul dolosiv și viclean, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.

Împotriva sentinței instanței de fond a declarat apel procurorul în Procuratura mun. Bălți Modelina Aliona, invocând ilegalitatea sentinței, cu indicarea că sentința urmează a fi casată în partea ce ține de încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din următoarele considerente:

-Fapta incriminată inculpatului a fost calificată de către acuzarea ca infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(5) CP RM, cu semnele calificative: escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, acțiunile săvârșite în proporții deosebit de mari.

-Instanța de fond corect a dat aprecierea juridică a acțiunilor lui Melnic Vadim ca escrocherie, însă consider nejustificat reîncadrarea acțiunilor inculpatului din prevederile art.190 alin.(5) CP în cele ale art.190 alin.(1) CP.

-Astfel, instanța în partea descriptivă a sentinței menționate a indicat, că nu a fost constatăată legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile în proporții deosebit de mari, or, în cadrul ședinței de judecată s-a constatat cu certitudine că suma prejudiciului efectiv cauzat părții vătămate prin acțiunile ilegale a lui Melnic Vadim constituie 36000 lei, compusă din cheltuielile de reparație a automobilului, care au fost suportate de către partea vătămată, de aceea acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate din prevederile art.190 alin.(5) CP în prevederile art.190 alin.(1) CP.

-Consider, că aceste concluzii instanței de fond vin în contradicție cu doctrina penală, în care a fost exprimată opinia că obiectul material al infracțiunii de escrocherie este bunul care are o existență materială, dispune de valoare materială, fiind bunul mobil și străin pentru făptuitor, prin urmare, valoarea serviciilor de reparație a bunului dobândit ilicit nu poate servi ca obiect al infracțiunii de escrocherie.

-Proporțiile daunei în cazul infracțiunilor contra patrimoniului se apreciază în conformitate cu art.126 CP și reieșind din valoarea de 185 000 lei a automobilului dobândit ilicit, care a fost declarată de către partea vătămată, constituie proporții deosebit de mari la momentul comiterii infracțiunii în cauză. În acest sens, rețin faptul, că instanța, analizând declarațiile părții vătămate, nu le-a pus sub îndoială, menționând că n-a stabilit careva temeiuri de a nu crede acestor declarații.

-Astfel, în urma analizei și aprecierii probelor acumulate de către organul de urmărire penală, examinate în ședința de judecată, s-a stabilit pe deplin că acțiunile inculpatului Melnic Vadim întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) CP RM.

-Solicitând admiterea apelului, casarea sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care cet.Melnic Vadim ***** să fie declarat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) CP RM și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul gestionării și administrării bunurilor materiale și mijloacelor pe un termen de 3 ani. Pedeapsa sub formă de închisoare urmează a fi executată de către inculpat în penitenciarul de tip închis.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28.10.2020:

-A fost admis apelul procurorului în Procuratura mun.Bălți A.Modelina declarat împotriva sentinței Judecătorei Bălți sediul Central nr.1-242/2014 din 01.02.2019, din alte motive decât cele invocate, sentință care s-a casat, cu adoptarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

-Melnic Vadim ***** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.190 alin.(1) CP și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul gestionării și administrării bunurilor materiale și mijloacelor pe un termen de 3 (trei) ani.

-În baza art.90 CP, executarea pedepsei închisorii s-a suspendat condiționat pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

-În rest s-au menținut dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28.10.2020 a fost contestată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Formusatii Andrei în temeiul art.427 al.1 p.p.6, 12 CPP RM, solicitând casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28.10.2020, pe cauza penală de învinuire a lui Melnic Vadim ***** în baza art.190 alin.(5) CP, pe motivul ilegalității, cu trimiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15.03.2021 a fost admis recursul ordinar declarat de Procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Andrei Formusatii, casarea total a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28.10.2020, în cauza penală privindu-l pe Melnic Vadim *****, cu dispunerea rejudecării cauzei, în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale Colegiul penal lărgit a reținut inclusiv următoarele:

-Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul Penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

-În sensul art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

-Potrivit prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

-Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin

hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

-Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

-Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

-În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

-Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând per ansamblu decizia instanței de apel, raportată la criticele recurentului, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

-Potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, chiar dacă dispozițiile art.6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale impun instanțele naționale să-și motiveze deciziile (hotărârea Boldea versus România), această obligație nu presupune existența unor răspunsuri detaliate la fiecare problemă ridicată, fiind suficient să fie examinate în mod real problemele esențiale care au fost supuse spre judecată instanței, iar în considerentele hotărârii trebuie să se regăsească argumentele care au stat la baza pronunțării acesteia.

-CEDO a consemnat în repetate rânduri că, la judecarea cauzei de către instanța de apel și la adoptarea deciziei, aceasta nu se poate limita la preluarea totală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept, cu atât mai mult când este în situația pronunțării unei noi hotărâri, și să răspundă argumentat la criticile invocate de părți, or doar astfel se demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul examinării acestei cauze penale.

-Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel și dispunerii rejudecării de către instanța de apel, Colegiul ține să evidențieze că încadrarea juridică a faptei are importanță atât pentru aplicarea corectă a legii penale, cât și pentru modul de desfășurare a judecății determinând, nu în ultimul rând, concordanța între conținutul legal al infracțiunii și conținutul constitutiv al acesteia. Mecanismul de încadrare juridică a faptei presupune implicit stabilirea textului din legea penală, care prevede și sancționează fapta socialmente periculoasă ce face obiectul cauzei penale.

-La caz, a fost declarat recurs ordinar de procuror, care pledează pentru casarea deciziei de recalificare a acțiunilor inculpatului și dispunerea rejudecării cauzei.

-Drept temeuri pentru recurs procurorul a invocat art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

-Potrivit prevederilor art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

-Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii menționate supra, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului de către instanța ierarhic inferioară.

-În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia, este o condiție esențială a echității procedurii.

-Prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018, norma de incriminare din această cauză, art. 190 Cod penal, a fost amendată, după cum urmează:

„4. În dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”;

-în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

-Așadar, la 26 iulie 2018, în primul rând, a fost adoptată o nouă redacție a alin.(1) din art.190 Cod penal, expus în felul următor: „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

-Și, în al doilea rând, agravanta de la alin.(2) al art.190 inserat la lit.c): cu cauzarea de daune în proporții considerabile a fost exclusă, regăsindu-și sediul juridic în componența alin.(1) din aceeași normă.

-Potrivit prevederilor art.8 și 10 alin.(2) Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

-Potrivit jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-

se folosirea formulărilor inexacte. În cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare. învinuirea se consideră mai gravă când în învinuire se introduc fapte și episoade adăugătoare, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, semne calificative care majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimăția juridică a celor săvârșite.

-Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 23., 39., 41.).

-Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, întemeiat rejudecând cauza potrivit regulilor generale, potrivit descriptivului deciziei contestate și a procesului-verbal al ședinței de judecată (pct.4.1. din decizie) a constatat în descriptiv divergent că: „instanța de fond nu a reținut just starea de fapt pe cauză.”, după care, contrazicându-se a constatat că „ instanța de fond just a reținut în sarcina inculpatului că ultimul, fiind în relații de prietenie cu Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria *****, știind despre faptul că ultimei îi aparține cu drept de proprietate automobilul de model „BMW 120i” cu numărul de înmatriculare *****, la 31.07.2012 aproximativ la ora 21:45 s-a dus pe adresa *****, unde se afla la moment Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria *****, și a solicitat de la ultima automobilul pentru rezolvarea problemelor personale, pentru folosința temporară timp de câteva ore.

-După ce Melnic Vadim a primit automobilul respectiv de la partea vătămată, peste aproximativ jumătate de oră, aflându-se în mun. Bălți lângă magazinul „Gurman” acesta s-a defectat, iar cu ajutorul automobilului ce-i aparține lui *****, și ulterior cu automobilul de model „Fiat” ce-i aparține unei persoane pe nume „Serghei”, automobilul sus-menționat a fost remorcat în mun.Chișinău la auto-serviciul ce aparține SRL „Alpina Auto” pentru a-l repara, fără a-i comunica părții vătămate despre defecțiunile apărute.

-Constatând că reparația este costisitoare, neonorându-și obligațiunile asumate, și anume restituirea automobilului, fără acordul lui Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria *****, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, abuzând de încrederea acordată de Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria *****, la 01.08.2012 aproximativ la ora 09:30 Melnic Vadim a propus automobilul respectiv spre vânzare directorului SRL „Alpina Auto” *****, și în baza unei înțelegeri verbale cu ultimul privind vânzarea-cumpărarea automobilului dat, deși ultimul nu era proprietarul bunului respectiv și nu dispunea de careva împuterniciri în vederea încheierii actelor de dispoziție în privința acestui bun, l-a parcat pe teritoriul întreprinderii indicate situate de-a lungul carosabilului șoselei Chișinău-Soroca km 11, care ulterior la data de 29.08.2012 a fost restituit părții vătămate Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria *****, iar pentru repararea acestui automobil Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** a cheltuit suma de 36000 lei” și contrazicându-se din nou, a constatat că „inculpatul Melnic Vadim, fiind în relații de prietenie cu Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria *****, știind despre faptul că ultimei îi aparține cu drept de proprietate

automobilul de model „BMW 120i” cu numărul de înmatriculare *****, la 31.07.2012 aproximativ la ora 21:45, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, a venit pe adresa str.T.Vladimirescu 48, mun.Bălți, unde s-a aflat la moment Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** și, folosindu-se de faptul că dânsa are încredere în el, sub pretextul inventat că are nevoie să se folosească de automobil pentru rezolvarea problemelor personale, a cerut-o să-i transmită automobilul indicat supra în folosința temporară timp de câteva ore, astfel, Melnic Vadim ***** a indus-o în eroare pe Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** prin prezentarea a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților actului juridic nul și, neavând intenția de a restitui automobilul în cauză, a primit ilegal de la Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** automobilul de model „BMW 120i” cu numărul de înregistrare ***** în valoare de 38600 lei, precum și cheile și certificatul de înmatriculare a automobilului dat, în timp ce ultima, fiind sub influența înșelăciunii, a fost convinsă de faptul că transmite automobilul pentru folosirea temporară, astfel, încheierea actului juridic nul sus menționat este determinată de comportamentul dolosiv și viclean al lui Melnic Vadim ***** și identitatea lui a fost motivul determinant al încheierii acestuia. După aceasta Melnic Vadim ***** , continuând realizarea intenției sale de escrocherie, a transportat automobilul dobândit ilicit în mun. Chișinău, unde la 01.08.2012 aproximativ la ora 09:30 l-a propus spre vânzare directorului SRL „Alpina Auto” ***** și în baza unei înțelegeri verbale cu ultimul privind vânzarea- cumpărarea automobilului dat l-a parcat pe teritoriul întreprinderii indicate situate de-a lungul carosabilului șoselei Chișinău-Soroca 11 km, acțiunile prin care lui Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** i-a fost cauzată o daună în sumă de 38600 lei, ceea ce conform art.126 CP RM constituie la momentul comiterii infracțiunii daune considerabile ” - conform noii învinuiri aduse inculpatului prin ordonanța de modificare a învinuirii din 12 decembrie 2018 (f.d. 100, vol. II).

-La fel ca instanța de fond, instanța de apel a calificat acțiunile inculpatului pe art.190 alin.(1) Cod penal, ca escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, care a produs daune considerabile.

-Astfel, este absolut neclar în raport cu care învinuire a judecat cauza - cea formulată în rechizitoriul din 30.09.2013, conform calificativelor din redacția veche a art.190 alin.(5) - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, sau cea indicată în ordonanța de punere sub învinuire din 12 decembrie 2018, potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art.190 alin.(5) Cod penal.

-În această ordine de idei, Colegiul lărgit notează că, instanța de apel, la fel, ca și instanța de fond nu au coroborat recalificarea acțiunilor inculpatului pe art.190 alin.(1) Cod penal, conform calificativelor: „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile” cu prescripțiile din art.8, 10 Cod penal și jurisprudența națională (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentința

judecătorească, pct.23., 39., 41.), sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată după modificările operate în art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

-Or, reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art.190 alin.(1), în redacția nouă, în vigoare din 17.08.2018, conform indicilor nominalizate supra, a încălcat prevederile art.66 alin.(1), (2) pct.1), 325 alin.(1) Cod de procedură penală, art.10 Cod penal, deoarece aceste calificative, care majorează volumul învinuirii inițiale, nu existau la momentul săvârșirii faptei, iar asemenea împrejurări de fapt și de drept, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, cu toate că se regăsesc în faptele constatate de instanța de apel, însă în care, de altfel, divergent în raport cu noua calificare juridică a acestora, este stabilit că inculpatul, totuși că „partea vătămată... fiind sub influența înșelăciunii, a fost convinsă să transmită automobilul”.

-Pe lângă aceasta, nu a fost elucidată, în nici un fel, esența elementelor „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile”, inclusiv coroborată cu acțiunile infracționale concrete și împrejurările de fapt incriminate inculpatului inițial prin rechizitoriu și ulterior prin ordonanța de punere sub învinuire din 12.12.2018.

-Or, expunerea evazivă și lipsită de motivare a instanței de apel asupra motivelor invocate de acuzare, nu este suficientă pentru o decizie de recalificare a acțiunilor inculpatului, care trebuie să fie motivată atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare și cu respectarea principiului contradictorialității în procesul penal, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

-Potrivit prevederilor art.394 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

-Însă, în speță se reține că, instanța de apel a enumerat selectiv probele prezentate de acuzare și cercetate în ședința de judecată (f.d.191-194, vol.II), nu le-a analizat și nu le-a dat apreciere în coroborare cu ansamblul probator. Întemeindu-și soluția, pe o parte din probe, nu a indicat motivele pentru care a respins celelalte probe și nu a dat apreciere tuturor probelor din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și prin raportare la normele legale, pertinente cazului.

-Colegiul lărgit notează, că instanța de apel la rejudecarea cauzei, a comis erori și la stabilirea pedepsei inculpatului, stabilindu-i acestuia și pedeapsa complementară privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul gestionării și administrării bunurilor materiale și mijloacelor pe un termen de 3 ani. Or, potrivit dispoziției art.190 alin.(1) Cod penal, în baza căruia a fost dispusă condamnarea inculpatului Melnic Vadim, escrocheria se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 ore, sau cu închisoare de până la 3 ani prevede pedeapsă pentru comiterea infracțiunii respective.

-Pe cale de consecință, Colegiul lărgit conchide, că instanța de apel a aplicat inculpatului Melnic Vadim o pedeapsă neprevăzută de lege, prin ce a comis eroarea prevăzută la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care statuează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legii.

-În contextul erorilor enumerate mai sus, rezultă că, instanța de apel nu a judecat cauza penală în corespundere cu exigențele prevăzute de lege, deoarece nu a verificat dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile contestate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

-Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că în speță și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6), 10) și 12) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legii, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, ceea ce inevitabil duce la casarea deciziei instanței, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

-În mare parte, soluția instanței de recurs de a dispune rejudecarea se bazează pe statuările Curții Europene în speța Năvoloacă c. Moldovei (cererea nr.25236/02), hotărârea din 16.12.2008, unde Curtea având a se pronunța asupra acestei cauze a considerat că chestiunile care urmau a fi hotărâte de către Curtea Supremă de Justiție nu puteau fi examinate în mod corespunzător, ca chestiuni ce țin de un proces echitabil, fără o apreciere directă a circumstanțelor factologice prezentate de părți pe marginea speței deferite judecării (a se vedea Botten v. Norway, 19 februarie 1996, §§ 52 și 53, Reports of Judgments and Decisions 1996-I și Popovici, citată mai sus, § 72). Având în vedere că, Curtea Supremă de Justiție nu are competența să facă o examinare directă în fapt, ea are competența de a dispune rejudecarea cauzei de către instanța ierarhic inferioară. În cazul de față, ținând cont de faptul că și sentința primei instanțe este una viciată, echitatea cere ca Curtea Supremă de Justiție să dispună rejudecarea cauzei.

-În cadrul rejudecării cauzei, instanța de apel urmează să înlăture erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art.417-418 Cod de procedură penală.

-De asemenea, instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art.436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate în coroborare cu faptele stabilite în ședința de judecată și legalitatea probelor cercetate nemijlocit în ședința de judecată, ținând cont de motivele invocate în apeluri și dispozițiile expuse la pct.6 al prezentei decizii și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art.414, 417 Cod de procedură penală.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17.05.2022:

-Apelul procurorului în Procuratura mun.Bălți, Aliona Modelina, declarat împotriva sentinței Judecătorei Bălți sediul Central din 01.02.2019, pe cauza penală în privința lui Melnic Vadim ***** a fost admis, din alte motive decât cele invocate, cu casarea sentinței în cauză, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri după cum urmează: Melnic Vadim ***** învinuit în baza art.190 alin.(5) Cod penal s-a achitat în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

-A fost soluționată chestiunea corpurilor delictive.

Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17.05.2022 a fost contestată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Bodareu Octavian în temeiul art.427 al.1 p.6 CPP RM, solicitând casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17.05.2022 (decizia motivată pronunțată la data de 14.06.2022) pe cauza penală de învinuire a lui Melnic Vadim ***** , în baza art.190 alin.(5) CP, cu trimiterea cauzei spre o nouă rejudecare în instanța de apel pe motivele indicate în recurs.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23.01.2024 a fost admis recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, cu casarea integral a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17.05.2022, în cauza penală în privința lui Melnic Vadim ***** , și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției sale Colegiul penal lărgit a reținut inclusiv următoarele:

-Judecând recursul în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

-Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art.XI alin.(3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

-În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023) și a declarat recursul în termen la 06 iulie 2022.

-Conform art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.427.

-În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează, parțial sau integral, hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

-Potrivit art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

-Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

-La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

-În același context, completul de judecată menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

-Completul de judecată constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

-Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

-În acest context, în urma verificării materialelor cauzei, instanța de recurs relevă că în speță, recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul pronunțării deciziei de achitare a lui Melnic Vadim învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal, pledând pentru faptul că instanța de apel nu s-a expus pe motivele invocate în apelul declarat și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, indicând incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012), motive din care solicită dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel în alt complet de judecată.

-Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, instanța de recurs reține că temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată în sensul invocat și anume că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, decizia instanței de apel nu cuprinde motive pe care se întemeiază soluția, menționând în acest context următoarele.

-La baza soluției de achitare, instanța de apel a pus declarațiile date de partea vătămată Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria, unde le-a descris selectiv în decizie, concluzionând că între Melnic V. și partea vătămată au existat relații de prietenie și a transmis automobilul său cu actele pentru folosință temporară, oferind mașina sa de mai multe ori lui Melnic V., ceea ce indică la multiple relații dintre aceștia derulate de mai mult timp, iar din declarațiile martorului *****, reținând că nu reiese că inculpatul ar fi comis pretinsa fapta de escrocherie, fără a verifica minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

-Totodată, instanța de apel a conchis că acuzarea nu a prezentat probe prin care s-ar fi constatat modalitatea săvârșirii înșelăciunii și abuzului de încredere, după cum nu a constatat care este totuși obiectul material a infracțiunii de escrocherie: mașina de model BMW 120 i, cu n/î ***** sau mijloacele financiare achitate pentru repararea mașinii în sumă de 36 000 lei, care au fost restituite părții vătămate.

-Mai mult ca atât, completul de judecată constată că, necătând la faptul că instanța de apel a cercetat și a consemnat în procesul-verbal al ședinței de judecată mai multe probe și anume: plângerea, explicația victimei Ksenișkevici D. depusă la organul de urmărire penală, explicația inculpatului Melnic V., procesul-verbal de audiere a părții vătămate în cadrul urmăririi penale din 01.08.2012, ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă, ordonanța de ridicare din 01.08.2012, procesul-verbal de ridicare din 01.08.2012 cu fototabelul, ordonanța de recunoaștere

și de anexare a corpurilor delictive, fototabel, ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive și fototabel, procesul-verbal de audiere a părții vătămate în cadrul ședinței instanței de fond din 31.01.2014, declarațiile inculpatului Melnic V. depuse în cadrul ședinței instanței de fond din 30.01.2017, raportul de expertiză judiciară auto-merceologică nr.670 din 26.09.2017, aceasta nu le-a reflectat în decizia recurată, precum și nu s-a pronunțat asupra lor în nici un mod.

-Astfel, fără justa apreciere, au fost lăsate declarațiile părții vătămate Ksenișkevici D., depuse în cadrul urmăririi penale, unde aceasta a declarat că „îl cunoaște pe Melnic V. aproximativ de 3 luni. Periodic i-a transmis acestuia automobilul său de model BMW pentru a hotărî problemele sale personale. La data de 31.07.2012, folosindu-se de încrederea sa, a cerut de la dânsa automobilul de model BMW 120i, cu n/î ***** pe o perioadă de 1,5 ore. La data de 01.08.2012, aproximativ la ora 09.00, Melnic V. a telefonat-o de pe nr. *****, spunându-i că automobilul s-a deteriorat și el se află la autoservis din r-nul Briceni. Peste o perioadă de timp, victima a telefonat pe numărul indicat și o persoană necunoscută i-a comunicat că el se află în mun. Chișinău. La momentul transmiterii automobilului lui Melnic V. acesta se afla în stare tehnică bună. Ulterior, de la colaboratori a aflat că la automobilul său de model BMW 120i, sunt deteriorări la cutia de viteză și motor. De la început între ei și Melnic V. a fost o discuție, ca automobilul să fie reparat, iar după ce Vadim a aflat că reparația automobilului va fi foarte scumpă, între Melnic V. și lucrătorul centrului s-a început negocierile spre vânzarea automobilului, ultimul a propus ca să-l procure la prețul de 3000 euro. Prin acțiunile lui Melnic V. i-a fost cauzat un prejudiciu în mărime de 185 000 lei. În urmă cu un an și șase luni a procurat automobilul dat la prețul de 185 000 lei....” Ulterior, în cadrul cercetării judecătorești, în instanța de fond, partea vătămată a relatat că, inculpatul a rugat-o să-i transmită pentru câteva ore automobilul... Ulterior, inculpatul a dispărut, nu răspundea la telefon, din care motive s-a adresat la poliție. Acolo i s-a comunicat că automobilul ei a fost scos spre vânzare ... Cheltuielile de reparație au fost achitate de ea în sumă de 36 000 lei, iar ulterior tatăl lui Melnic V. i-a restituit cheltuielile. Prejudiciul pentru ea nu este unul considerabil. Nu se poate expune referitor la pedeapsa ce urmează să-i fie aplicată lui Melnic V. Ea îl iartă ...”, explicația inculpatului Melnic Vadim depusă în cadrul urmăririi penale, unde acesta a relatat că, „de la început a hotărât să repare automobilul, iar ulterior a încercat să-l vândă”; raportul de expertiză judiciară merceologică nr.670 din 26.09.2017 din concluziile căreia rezultă că, valoarea de piață a automobilului de model „BMW 120i”, cu n/î *****, caroseria Hatchback nr.*****, în stare defectată (luând în considerație deteriorările cutiei de viteze și motorului), la data comiterii infracțiunii 31.07.2012, nu este posibilă din motivele indicate în compartimentul examinare. Valoarea de piață a automobilului de model „BMW 120i”, cu n/î *****, caroseria Hatchback nr.*****, în stare de exploatare, la data comiterii infracțiunii 31.07.2012, a putut constitui: 132 167 lei.

-Într-o hotărâre este necesar nu numai de a face trimitere ori a reda declarațiile participanților la proces, dar și de a expune esența acestor depoziții, și legătura lor cu conținutul altor probe care, în ansamblu, confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

-Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, utilitatea și veridicitatea acestora. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care o probează această dată. Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art.101 Cod de procedură penală.

-Astfel, instanța constată că, prevederile legii procesual penale sus menționate nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului, deoarece, unele declarații ale participanților la proces le-a cercetat, altele nefiind reflectate în decizia sa, precum nici nu a expus esența acestora declarații și legătura lor cu conținutul altor probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probei respective.

-Completul de judecată conchide că, instanța de apel la judecarea cauzei nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.414 alin.(5), 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu erori judiciare, ce s-au soldat cu o hotărâre neîntemeiată și nemotivată. Erorile judiciare menționate nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece țin de desfășurarea legală a procedurii de judecată în instanța de apel.

-În asemenea condiții, completul de judecată constatând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

-La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de acuzatorul de stat, să aprecieze toate probele în strictă conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentându-și clar concluziile în decizia adoptată.

În ședința instanței de apel după dispunerea rejudecării cauzei, procurorul participant a susținut apelul acuzatorului de stat, din motivele invocate, consideră că instanța neîntemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatului din art.190 al.5 în art.190 al.1 CP, ori instanța reîncadrând acțiunile inculpatului a concluzionat că suma pagubei este 36000 lei, fiind incluse cheltuieli, care au fost suportate doar la reparația automobilului și nu a ținut cont de prevederile art.126, din care reiese proporțiile daunei și ulterior încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, iar reieșind din declarațiile părții vătămate Grabovețcaia Daria suma pagubei pe care ea a suportat-o, reieșind din acțiunile criminale a inculpatului, constituie 185000 lei, suma dobândirii ilicite a automobilului de către el, ori partea vătămată, în cadrul urmăririi penale, la momentul depunerii cererii, a indicat direct că suma pagubei care a constituit prin escrocherie și retragerea automobilului, care îi aparținea cu drept de proprietate este suma de 185000 lei. Deși inculpatul nu recunoaște vina, dar din declarațiile lui, ultimul recunoaște faptul că a primit automobilul respectiv de la partea vătămată Xenişchevici pentru o perioadă de timp, el nu l-a întors, iar la momentul când el a fost defectat el chiar a hotărât să-l sustragă, deci intențiile lui au fost dovedite pe deplin, el nici nu a preîntâmpinat partea vătămată de faptul că a fost deteriorat, sau că are careva probleme. Deci el intenționat a comis fapta care este corect încadrată de către instanță ca escrocherie, însă reieșind din faptul că nu este de acord cu proporțiile care au fost reținute de către instanță, urmează a fi încadrate în proporții deosebit de mari – art.190 al.5 CP. Nu a fost posibil asigurarea prezenței părții vătămate, dar ultima a dat declarații, a susținut suma pagubei care i-a fost cauzată prin infracțiune, care constituie proporții deosebit de mari, infracțiunea respectivă fiind comisă la data de 31.07.2012 și faptul că partea apărării și inculpatul mizează că suma pagubei este cu mult mai mică, dar la acel moment paguba a fost apreciată prin cele declarate de către partea vătămată, și dacă s-a efectuat o expertiză și s-a indicat un alt preț, la momentul infracțiunii prețul automobilului constituia 185000 lei, ceea ce a și fost indicat de către partea vătămată. Chestiunea la care indică inculpatul că partea vătămată a

vândut ulterior automobilul, cu o sumă de 5000 euro, la fel nu urmează să fie luat în considerație, deoarece dacă e să mai petrecem o expertiză automobilul o să fie și mai ieftin și paguba o să fie modificată într-o sumă și mai mică, din acest motiv paguba care urmează să fie indicată este cea indicată de partea vătămată de 185000 lei. Chiar și reieșind din faptul că a fost apreciată suma pagubei automobilului deteriorat de 36000 lei și această sumă este mare indicată în coraport cu cea care a fost comisă la momentul comiterii infracțiunii, în cadrul verificării probelor s-a referit la ordonanța inițială după legea în vigoare la momentul comiterii faptei. Cu privire la prejudiciu, ținând cont de faptul că partea vătămată nu are pretenții, lasă chestiunea la discreția instanței, instanța urmează să aprecieze. Din aceste considerente, susține apelul, solicitând să fie admis, cu casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care Melnic Vadim ***** să fie declarat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) CP RM și să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitatea în domeniul gestionării și administrării bunurilor materiale și mijloacelor pe un termen de 3 ani.

Partea vătămată Ksenișkevici /Grabovețcaia/ Daria în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, deși a fost citată legal.

În ședința instanței de apel avocatul Cepoi Ina în interesele inculpatului Melnic Vadim, referitor la cele invocate de către acuzatorul de stat, a solicitat respingerea cerințelor acuzatorului de stat, consideră că Melnic Vadim a achitat atât pentru repararea cât și pentru automobilul respectiv toate daunele aduse părții vătămate. Un alt criteriu ar fi faptul că partea vătămată nu a intervenit cu o cerere în procedura civilă de a solicita un prejudiciu moral sau material și consideră că Melnic Vadim a realizat cele comise, nu a depus un recurs nefiind de acord cu cele invocate de către instanță, mai mult la materialele cauzei există dovada că partea vătămată a vândut automobilul, evident partea vătămată din vânzarea acestui automobil a luat banii respectivi, nu a intervenit ca să solicite de la inculpat alte sume, din care motive consideră decizia instanței de apel ca fiind întemeiată și fondată, solicitând luarea în calcul și a circumstanțelor atenuante faptul că inculpatul este căsătorit, are la întreținere doi copii minori, este unicul întreținător financiar al familiei, din care circumstanțe solicită respingerea solicitărilor acuzatorului de stat.

Inculpatul Melnic Vadim în ședința instanței de apel a susținut poziția avocatului, a declarat că la materialele cauzei este prezent un act de vânzare-cumpărare în care este indicat cu totul altă sumă care a fost inițial și care nu corespunde cu cea solicitată, solicitând să fie achitat.

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apel prin prizma probelor administrate, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, ținând cont de indicațiile instanțelor de recurs ordinar la remiterea cauzei la rejudecare, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul declarat pe caz urmează a fi admis, cu casarea totală a sentinței atacate, din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, privind achitarea inculpatului Melnic Vadim în faptele incriminate din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii incriminate în acțiunile ultimului, reeșind din următoarele considerente.

Soluția instanței de apel se bazează pe prevederile art.415 al.1 p.2 CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.2, și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Conform art.409 al.1 CPP RM se indică, că instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces.

Potrivit art.409 al.2 CPP RM se reglementează, că în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Colegiul penal operează și cu prevederile art.414 al.1 CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit art.414 al.2 CPP RM se reglementează, că instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

La fel, conform art.414 al.4 și al.5 CPP RM se indică, că în vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal, în urma cercetării și evaluării integrale a probelor, ajunge la concluzia, că judecând cauza penală în privința inculpatului Melnic Vadim în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, instanța de fond nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, nu a ținut cont de efectele legii penale noi, ca urmare prematur și eronat ajungând la concluzia constatării faptei infracțiunii și vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.1 CP RM, în redacția legii penale noi, care agravează situația inculpatului.

Concluzia instanței de apel rezultă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.8 al.3 CPP RM în coroborare cu art.389 CPP RM, se reglementează, că sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător.

Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

Potrivit art.384 al.3 CPP RM se stipulează, că sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Colegiul penal ține să menționeze, că prevederile art.385 al.1 p.1,2,3,4 CPP RM, raportate la al.2,3, indică soluționarea obligatorie a chestiunilor în consecutivitate, printre care p.1 pune în sarcina instanței să stabilească dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, p.2 dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, p.3 pune în sarcina instanței să stabilească dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, iar p.4 pune în sarcina instanței să stabilească dacă este vinovat inculpatul în săvârșirea acestei

infracțiuni, totodată se reglementează, că dacă inculpatul este învinuit de săvârșirea mai multor infracțiuni, instanța soluționează chestiunile arătate în alin.(1) pct.1)-13) pentru fiecare infracțiune în parte, iar dacă de săvârșirea infracțiunii sînt învinuiți mai mulți inculpați, instanța soluționează chestiunile prevăzute în alin.(1) referitor la fiecare inculpat în parte.

Colegiul penal se bazează la adoptarea soluției și pe prevederile art.14.7 din Hotărîrea Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, potrivit căreia se explică, că în sensul cerințelor art.414 CPP, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 CPP RM.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărîrea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

În atare situație, ținând cont și de prevederile Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, cu modificările ulterioare, de reîncadrarea juridică eronată a acțiunilor inculpatului în baza unei legi în agravarea situației inculpatului, astfel s-a impus soluția instanței de apel de casare a sentinței, cu rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri conform ordinii stabilite pentru prima instanță.

Colegiul penal reține, că în materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și, implicit, cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva acesteia, este o condiție esențială a echității procedurii.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Bălți, A.Modelina din 10.09.2012, Melnic Vadim ***** a fost pus sub învinuire în faptul că el, la 31.07.2012, aproximativ la ora 21.45, aflîndu-se pe ***** , acționînd cu intenția, îndreptată spre dobîndirea ilegală a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, folosindu-se de faptul că cet.Ksenișkevici Daria ***** are încredere în el, sub pretextul, că el are nevoie să se folosească de automobilul ei în scopuri personale, pentru cîteva ore, a primit ilegal de la Ksenișkevici D.M. automobilul de model „BMW 1201” cu numărul de Înregistrare ***** , care aparține ei, în valoare de 185.000 lei, i-a transmis cheile și certificatul de înmatriculare pe automobilul dat. După ce, cet.Melnic V.P. a transportat automobilul sus numit în mun.Chișinău, unde la 01.08.2012, aproximativ la ora 09.30, în baza unei înțelegeri verbale privind vînzarea-cumpărarea automobilului dat cu Directorul SRL „Alpina Auto” *****Z., l-a parcat pe teritoriul întreprinderii indicate situate de-a lungul carosabilului șoselei Chișinău-Soroca 11 km, cauzîndu-i astfel cet.Ksenișkevici D.M. o daună în proporții deosebit de mari.

Prin acțiunile sale intenționate cet.Melnic Vădim ***** a comis infracțiunea prevăzută de art.190 al.5 CP, și anume: escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, acțiunile săvârșite în proporții deosebit de mari.

Ulterior, prin ordonanța de modificare a învinuirii în instanța de judecată din 12.12.2018, Melnic Vadim ***** a fost pus sub învinuire în faptul că el, fiind în relații de prietenie cu Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria *****, știind despre faptul că ultimei îi aparține cu drept de proprietate automobilul de model „BMW 1201” cu numărul de înmatriculare *****, la 31.07.2012 aproximativ la ora 21.45, acționând cu intenția îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile și dorind survenirea acestora, a venit pe adresa *****, unde s-a aflat la moment Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** și, folosindu-se de faptul că dânsa are încredere în el, sub pretextul inventat că are nevoie să se folosească de automobil pentru rezolvarea problemelor personale, a cerut-o să-i transmită automobilul indicat supra în folosința temporară timp de câteva ore, astfel, Melnic Vadim ***** a indus-o în eroare pe Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** prin prezentarea a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților actului juridic nul și, neavând intenția de a restitui automobilul în cauză, a primit ilegal de la Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** automobilul de model „BMW 1201” cu numărul de înregistrare ***** în valoare de 185000 lei, precum și cheile și certificatul de înmatriculare a automobilului dat, în timp ce ultima, fiind sub influența înșelăciunii, a fost convinsă de faptul că transmite automobilul pentru folosirea temporară, astfel, încheierea actului juridic nul sus menționat este determinată de comportamentul dolosiv și viclean al lui Melnic Vadim ***** și identitatea lui a fost motivul determinant al încheierii acestuia. După ce Melnic Vadim *****, continuând realizarea intenției sale de escrocherie, a transportat automobilul dobândit ilicit în mun.Chișinău, unde la 01.08.2012 aproximativ la ora 09.30 l-a propus spre vânzare directorului SRL „Alpina Auto” ***** și în baza unei înțelegeri verbale cu ultimul privind vânzarea-cumpărarea automobilului dat l-a parcat pe teritoriul întreprinderii indicate situate de-a lungul carosabilului șoselei Chișinău-Soroca 11 km, acțiunile prin care lui Ksenișkevici (Grabovețcaia) Daria ***** i-a fost cauzată o daună în sumă de 185000 lei, ceea ce conform art.126 CP constituie la momentul comiterii infracțiunii proporții deosebit de mari.

Astfel, Melnic Vadim ***** a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal al RM, și anume escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, acțiuni săvârșite în proporții deosebit de mari.

Instanța de fond a stabilit existența infracțiunii prevăzute de art.190 al.1 CP RM în acțiunile inculpatului Melnic Vadim sub formă de escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv și viclean, cu cauzarea daunei considerabile, în redacția legii penale noi a art.190 Cod Penal al RM din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018.

În sensul dat, Colegiul penal ține să indice, că prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, a fost adoptată o nouă redacție a alin.(1) din art.190 Cod penal, expus în

felul următor: „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

La fel, agravanta de la alin.(2) al art.190 inserată la lit.c): cu cauzarea de daune în proporții considerabile, a fost exclusă, regăsindu-se în componența alin.(1) din aceeași normă.

În aspectul dat, potrivit prevederilor art.8 Cod penal se reglementează, că caracterul infrațional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Potrivit jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. În cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare.

Învinuirea se consideră mai gravă când în învinuire se introduc fapte și episoade adăugătoare, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, semne calificative care majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimația juridică a celor săvârșite.

Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct.3., 23., 39., 41.).

Colegiul penal astfel constată, că instanța de fond a judecat cauza penală referitor la incriminarea inculpatului Melnic Vadim a comiterii infracțiunii potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art.190 alin.(5) Cod penal, recalificând acțiunile inculpatului în baza art.190 alin.(1) Cod penal, totodată nu a coroborat recalificarea acțiunilor inculpatului pe art.190 alin.(1) Cod penal, conform calificativelor: „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile" cu prescripțiile din art.8, 10 Cod penal.

Colegiul penal astfel nu a luat în considerație faptul, că în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată după modificările operate în art.190 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură

caracterul infrațional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile persoanei urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art.190 alin.(1) CP RM, în redacția nouă, în vigoare din 17.08.2018, conform indicilor nominalizate supra, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art.66 alin.(1), (2) pct.1), 325 alin.(1) Cod de procedură penală, art.10 Cod penal, deoarece aceste calificative, care majorează volumul învinuirii inițiale, nu existau la momentul săvârșirii faptei.

În sensul dat, sunt relevante și prevederile art.325 CP RM, reglementează următoarele:

-(1) Judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

-(2) Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod.

În același timp, nu a fost elucidată esența elementelor „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calității substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile”, inclusiv coroborată cu acțiunile infraționale concrete și împrejurările de fapt incriminate inculpatului inițial prin rechizitoriu și ulterior prin ordonanța de modificare a învinuirii adusă inculpatului din 12.12.2018.

Potrivit principiilor care se desprind din jurisprudența CEDO se statuează, că dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.(1) din Convenție, înglobează, inter alia, dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, Convenția nevizând garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci a unor drepturi concrete și efective (cauza Artico împotriva Italiei, Hotărârea din 13 mai 1980). Or, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța de judecată.

Astfel, art.6 implică, în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerilor de probe ale părților (cauza Perez împotriva Franței [MC] nr.47.287/99 și cauza Van de Hurk împotriva Olandei, Hotărârea din 19 aprilie 1994), ceea ce în cazul dat nu s-a realizat.

În aspectul dat, Colegiul penal constată, că, de fapt, acțiunile infraționale incriminate lui Melnic Vadim ca escrocherie comise la 31.07.2012-01.08.2012, se subscriu timpului comiterii infracțiunii incriminate, fiind guvernate de legea în vigoare la acel moment.

Raționamentele de mai sus se fundamentează pe prevederile art.10 al.1 Cod penal, potrivit cărora se reglementează, că doar legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale, iar potrivit al.2 se indică, că legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

În sensul dat, Colegiul penal, ținând cont de învinuirea adusă inculpatului inițial, învinuire susținută de procurorul participant în instanța de apel, care este bazată pe legea penală în vigoare la data comiterii infracțiunii incriminate inculpatului, în urma cercetării și evaluării integrale a probelor, ajunge la concluzia, că la caz nu se constată existența infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, în varianta legii penale de pînă la modificările intrate în vigoare din 17.08.2018, incriminate inculpatului Melnic Vadim.

Colegiul penal ține să menționeze, că cu toate că în ședința judiciară procurorul s-a referit la probele, care în opinia sa, dovedesc vinovăția inculpatului în faptele incriminate prevăzute de art.190 al.5 CP RM în redacția legii penale în vigoare la data comiterii faptelor incriminate, sunt dubii rezonabile că există faptă penală de escrocherie, probele cercetate în cadrul ședințelor judiciare anume că nu demonstrează existența infracțiunii incriminate inculpatului și vinovăția lui.

Fiind audiat în ședința instanței de apel în vederea respectării prevederilor legale ce reglementează judecata în prima instanță, inculpatul Melnic Vadim a declarat că nu a avut intenția de a minți pe partea vătămată când a luat automobilul, luînd mijlocul de transport și anterior, s-a defectat automobilul pe drum, nu s-a gândit că este ceva serios și a mers la un centru de reparație și în procesul aflării acolo a venit poliția, trebuia să întoarcă automobilul în acea seară, dar a întors automobilul peste câteva zile, a achitat cheltuielile, tatăl său a întors o sumă de bani pentru reparația automobilului, ca să nu fie nici un conflict. Automobilul nu a fost scos în vânzare, a mers vorba doar de reparație, nu este de acord că acest automobil costă 185000 lei, deoarece automobilul a fost vândut de către partea vătămată cu 5000 lei.

Din declarațiile inculpatului Melnic Vadim depuse în instanța de fond, verificate în ședința instanței de apel, rezultă că nu recunoaște vina, când a luat automobilul de la partea vătămată acesta nu era în stare perfectă, automobilul l-a primit în jurul orelor 18.00-19.00, iar după aproximativ jumătate de oră de când i-a transmis automobilul acesta s-a defectat, aflându-se în mun.Bălți lângă magazinul Gurman, cu ajutorul unei persoane pe nume Iurie a tractat automobilul la Chișinău pentru a fi reparat. A doua zi s-a dus la serviciul auto să vadă ce este defectat și din cîte a înțeles era defectat ceva la motor, părții vătămate i-a comunicat că automobilul nu este în stare bună și este nevoie de a fi reparat. Automobilul l-a luat la începutul lunii august 2012 pentru necesități personale, pentru cîteva ore, anterior a mai luat automobilul de la partea vătămată și nu au fost careva probleme, partea vătămată personal i-a transmis automobilul, cheile și actele, ce era defectat la automobil urma a fi reparat doar la centrul BMW și costa foarte scump, cu partea vătămată se afla în relații bune și nu dorea să le strice și din acest motiv nu i-a comunicat că automobilul s-a defectat, a avut o discuție cu directorul autoservisului referitor la prețul reparării automobilului, însă nu i-a propus de a-i vinde automobilul, anterior nu a fost cunoscut cu acesta. Cînd a ajuns la Chișinău a sunat-o pe partea vătămată și i-a comunicat că automobilul s-a defectat, însă nu-și amintește dacă partea vătămată a solicitat să-i restituie automobilul în starea în care era. La moment a fost restituit prejudiciul părții vătămate /f.d.32-35, 114 volumul II/.

În cadrul ședinței instanței de apel au fost cercetate probele solicitate de către participanții la proces, printre care:

-Volumul I: -plângerea depusă de Ksenișkevici Daria din 01.08.2012 prin care solicită organele de poliție de a atrage la răspundere penală pe Melnic Vadim, care la 31.07.2012, folosindu-se de încrederea ei, prin înșelăciune a luat din posesia ei automobilul de model BMW 120i cu nr/î *****, anul 2004, invocând că are nevoie de automobil pentru chestii personale pentru o oră

jumătate, dar până în prezent nu i-a restituit automobilul, astfel i-a fost cauzat prejudiciu în mărime de 185000 lei, sumă care este considerabilă pentru ea /f.d.5/,

-explicație depusă de Melnic Vadim din 01.08.2012 din care rezultă, că la 31.07.2012 pe la orele 20.00 împreună cu cunoscutul Nichiforov Evgheni s-a întâlnit cu Daria și a rugat-o pe ultima să-i dea pentru 2 ore automobilul de model BMW 120i cu nr/î *****, la ce a fost de acord și i-a dat automobilul și pașaportul tehnic, în scurt timp aflându-se la volan s-a deteriorat motorul și a oprit lângă magazinul Gurman, unde la întâlnit pe cunoscutul taximetrist Iurie cu care au dus automobilul la Chișinău, unde la un autoservice a încercat să repare automobilul, ulterior i-a propus directorului autoserviciului pe nume Victor să cumpere automobilul, ultimul a fost de acord, au convenit la suma de 3000 euro, dar a vrut să verifice automobilul și el i-a lăsat pașaportul tehnic și permisul lui de conducere, iar peste un timp a fost reținut de către colaboratorii de poliție /f.d.9/,

-proces-verbal de audiere a părții vătămate din 01.08.2012 /f.d.12-14/,

-cartela transportului din 01.08.2012 /f.d.16/,

-proces-verbal de ridicare din 01.08.2012, planșă fotografică /f.d.20-22/,

-proces-verbal de examinare a obiectului din 08.08.2012 /f.d.24/,

-proces-verbal de examinare a obiectului din 08.08.2012 /f.d.28/,

-recipisă din 29.08.2012 depusă de Ksenișkevici Daria /f.d.55/,

-proces-verbal de audiere suplimentară a părții vătămate Grabovețcaia Daria din 26.09.2013 în cadrul urmăririi penale, din care rezultă, că la 31.07.2012 Melnic Vadim prin înșelăciune și abuz de încredere i-a luat automobilul care îi aparține de model BMW 120i nr/î *****, prețul căruia constituie 185000 lei, confirmă faptul că de către tatăl lui Melnic Vadim, Melnic ***** i-a fost recuperat prejudiciul cauzat în urma acțiunilor ilegale ale lui Melnic Vadim în mărime de 34000 lei, sumă care a achitat-o ea pentru reparația automobilului, deoarece Melnic Vadim a deteriorat motorul și cutia de viteză, dar suma respectivă nu constituie costul automobilului, i-au fost restituite cheltuielile pentru reparația automobilului /f.d.90/,

-raportul privind valoarea medie de piață a mijlocului de transport BMW 120i din 10.09.2013 și anume 38600 lei/f.d.153-158, 160/,

-proces-verbal de audiere a părții vătămate Grabovețcaia Daria din 31.01.2014, din care rezultă, că cu inculpatul Melnic ***** se afla în relații de prietenie și încredința deseori acestuia automobilul ei de model „BMW 1201” cu nr/î *****. În vara anului 2012 inculpatul a sunat-o și a rugat-o să-i transmită pentru câteva ore automobilul pentru necesități personale, ulterior inculpatul a dispărut, nu răspundea, din care motive s-a adresat la poliție, de unde a aflat că automobilul ei a fost scos spre vânzare în mun.Chișinău, deplasându-se la Chișinău a găsit automobilul, ulterior împreună cu Melnic Vadim și colaboratorii de poliție au revenit în mun.Bălți. Automobilul avea defecte la motor și reparația era complicată, achitând pentru reparație 36000 lei, cheltuielile de reparație au fost achitate de către ea, iar ulterior tatăl lui Melnic Vadim i-a restituit cheltuielile, i-a transmis automobilul inculpatului, deoarece avea încredere în el, ultimul s-a dus să se înțeleagă cu privire la reparația automobilului, însă văzând că aceasta este prea scump a inițiat negocierile cu privire la vânzarea automobilului, automobilul respectiv l-a procurat la prețul de 185000 lei, nu are pretenții față de inculpat /f.d.189-191/,

-Volumul II: -procesul-verbal de audiere a martorului ***** din 26.10.2016, din care rezultă, că el activa în calitate de ***** din com.Stăuceni, șoseaua Sorociei, când au venit câțiva băieți cu un automobil de model „BMW” și i-au propus să-l cumpere, atunci el le-a comunicat ultimilor că urmează să verifice automobilul, deoarece aceștea nu aveau procură pe el, având relații bune cu poliția a sunat pentru a verifica automobilul. În aceeași zi, timp de o oră și jumătate, a venit grupa

operativă și a luat automobilul cu tot cu persoanele care erau în el. Mai târziu în aceeași zi au venit niște polițiști din mun.Bălți însoțiți de o doamnă, care era proprietara automobilului. În automobil se aflau 2-3 persoane, printre care se afla și inculpatul, aceștia aveau actele pe automobil. Poliția i-a comunicat că automobilul aparține unei doamne din Bălți, era automobil de seria 3 cu două uși, de culoare întunecată, automobilul s-a aflat pe teritoriul lui, din câte își amintește automobilul avea careva defecte la motor, au convenit și asupra unui preț de vânzare, însă nu-și amintește ce sumă /f.d.21-23/,

-raportul de expertiză judiciară nr.670 din 26.09.2017, din care rezultă concluziile:

1. a) Valoarea de piață a automobilului de model „BMW 120i”, cu n/î *****, caroseria Hatchback nr.*****, în stare defectată (luând în considerație deteriorările cutiei de viteze și motorului), la data comiterii infracțiunii 31.07.2012, nu este posibilă din motivele indicate în compartimentul „examinare”.

b) Valoarea de piață a automobilului de model „BMW 120i”, cu n/î *****, caroseria Hatchback nr.*****, în stare de exploatare, la data comiterii infracțiunii 31.07.2012, a putut constitui: 132167 (una sută trezeci și două mii una sută șaiszeci și șapte) lei MD, planșă fotografică /f.d.51-53, 54/,

-confirmarea ASP RM, Departamentul înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto nr.03/195 din 25.10.2018, precum că automobilul a fost reînregistrat la data de 24.01.2013 pe numele lui Cușmenco Andrei Fiodor /f.d.96 Volumul II/,

-contractul de vânzare-cumpărare din 24.01.2013 în care se indică vânzarea automobilului de marca BMW 1201 cu prețul de 5000 lei/f.d.97 Volumul II/,

-adeverința eliberată de „IP Agenția servicii publice” din 19.09.2018 referitor la înmatricularea automobilului de model BMW 120i, a.2004 /f.d.109 Volumul II/.

Colegiul penal, în urma evaluării integrale a probelor prezentate ajunge la concluzia, că există dubii rezonabile în ceea ce privește constatarea existenței infracțiunii și vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM și în cadrul ședinței de judecată nu au fost acumulate probe veridice suficiente care ar demonstra comiterea de către inculpat a faptei incriminate.

Totalitatea probelor cercetate de către instanță nicidecum nu confirmă temeinicia învinuirii aduse, nefiind prezentate pe cauză suficiente probe pertinente, concludente și utile, care pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare în privința inculpatului, după cum solicită acuzarea.

În aspectul dat, conform art.101 al.(1,3) CPP fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor și nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Contrar însă acestor stipulări legale, deși acuzarea a invocat prezența probelor în susținerea acuzării, pe care le consideră veridice și concrete, totodată probele administrate pe caz, cercetate în cadrul ședințelor judiciare, nu constată existența faptei infracționale incriminate inculpatului, ci invers, stabilește nevinovăția penală a inculpatului în faptele incriminate.

Potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Cu toate că au fost invocate ca probă în acuzarea inculpatului declarațiile părții vătămate, partea vătămată nu a fost audiată în instanța de fond și nici în instanța de apel nu a fost posibilă asigurarea prezenței părții vătămate.

Totodată, Colegiul penal constată că cele declarate în cadrul urmăririi penale de către partea vătămată nu dovedește că de către inculpat a fost comisă o infracțiune anume penală după cum a fost incriminat.

Astfel, din plângerea depusă de Ksenișkevici Daria din 01.08.2012 rezultă, că ultima solicită atragerea la răspundere penală a lui Melnic Vadim, care la 31.07.2012, folosindu-se de încrederea ei, prin înșelăciune a luat din posesia ei automobilul de model BMW 120i cu nr/î *****, anul 2004, invocând că are nevoie de automobil pentru chestii personale pentru o oră jumătate, dar până în prezent nu i-a restituit automobilul, astfel i-a fost cauzat prejudiciu în mărime de 185000 lei, sumă care este considerabilă pentru ea /f.d.5 volumul 1/.

Din declarațiile părții vătămate Xenişchevici Daria depuse la urmărirea penală inițial din 01.08.2012 /f.d.12-14 volumul 1/, rezultă că ultima deține în proprietate automobilul de marca BMW 120i nr/î ***** de culoare surie, anul 2004, care l-a procurat personal anul trecut în mun.Chișinău cu 10000 euro. Pe Melnic Vadim îl cunoaște de 3-4 luni, fiind în relații de prietenie, avea încredere în el, de mai multe ori i-a dat automobilul său lui Melnic Vadim pentru chestii personale, ultimul îi spăla automobilul și îi întorcea automobilul peste 1,5 oră fără nici o problemă. La 31.07.2012 prin telefon au convenit să se întâlnească, deoarece el avea nevoie de automobil, aproximativ la orele 21.45 el a venit pe *****, i-a transmis cheile de la automobil lui Melnic Vadim, în mașină se aflau toate documentele ei, pașaportul străin, buletinul de identitate, pașaportul tehnic, asigurarea, adeverința de naștere, certificat de deces și de naștere a mamei, certificat de deces a bunicii, Vadim i-a spus că are nevoie să plece în centrul orașului și peste o oră jumate ultimul urma să-i întoarcă automobilul, astfel peste 1,5 oră l-a telefonat pe Melnic Vadim, deoarece avea nevoie de automobil, însă telefonul era deconectat. De pe telefon ascuns i-a telefonat Vadim care i-a spus că alimentează mașina și revine, dar nu i-a răspuns unde anume se află, mai mult nu a vorbit cu el. Până a transmite automobilul lui Vadim, starea tehnică a mașinii era bună. La 01.08.2012 pe la orele 09.00 de pe numărul ***** a telefonat Vadim Melnic și i-a spus că automobilul e defectat și se află la reparație la un autoservice în r-l Briceni și i-a dat un număr de telefon (*****) pe care poate să-l contacteze. Ulterior ea a telefonat pe numărul ***** și un bărbat necunoscut i-a spus că el se află la Chișinău, și nu la Briceni. În acel timp ea mergea spre comisariat unde a aflat că automobilul ei întradevăr se află la Chișinău. În scurt timp a depus plângere și s-au deplasat spre Chișinău, a aflat că e defectat motorul și cutia de viteză și că automobilul a fost tras cu remorca aproximativ 30 km. Inițial cu Vadim au discutat referitor la reparația automobilului, dar când a aflat că costă scump i-a propus să procure automobilul cu trei mii euro și la orele 14.00 urma să-i transmită banii lui Vadim, deoarece vroia să verifice dacă automobilul nu este furat, automobilul era fără placa cu numerele din față, care se aflau în salonul automobilului. A luat automobilul peste două zile, la moment automobilul se află la centrul BMW, astfel prin acțiunile lui Melnic Vadim i-a fost cauzat prejudiciu considerabil în sumă de 185 mii lei. Suplimentar a indicat că a primit documentele și nu are careva pretenții.

Ulterior, fiind audiată Grabovețcaia Daria la 31.01.2014, ultima a relatat, că cu inculpatul Melnic ***** se afla în relații de prietenie și încredința deseori acestuia automobilul ei de model „BMW 1201” cu nr/î *****. În vara anului 2012 inculpatul a sunat-o și a rugat-o să-i transmită pentru câteva ore automobilul pentru necesități personale, ulterior inculpatul a dispărut, nu răspundea, din care motive s-a adresat la poliție, a aflat că automobilul ei a fost scos spre vânzare în mun.Chișinău, deplasându-se la Chișinău a găsit automobilul, automobilul avea defecte la motor și reparația era complicată, achitând pentru reparație 36000 lei, cheltuielile de reparație au fost achitate de către ea, iar ulterior tatăl lu Melnic Vadim i-a restituit cheltuielile, i-a transmis

automobilul inculpatului, deoarece avea încredere în el, ultimul s-a dus să se înțeleagă cu privire la reparația automobilului, însă văzând că aceasta este prea scump a inițiat negocierile cu privire la vânzarea automobilului, automobilul respectiv l-a procurat la prețul de 85000 lei, nu are pretenții față de inculpat /f.d.189-191/.

În sensul dat, Colegiul penal constată clar, că partea vătămată indică la relația de prietenie între ea și inculpat, precum și la faptul că și anterior a dat automobilul inculpatului de mai multe ori, totodată că cu inculpatul a discutat în aceeași seară, precum și a doua zi la 01.08.2012 pe la orele 09.00 de pe numărul *****, inculpatul i-a spus că automobilul e defectat și că se află la reparație și i-a dat număr de telefon unde să telefoneze, în acel moment ea mergea la comisariat, deoarece avea încredere în el, ultimul s-a dus să se înțeleagă cu privire la reparația automobilului, însă văzând că aceasta este prea scump a inițiat negocierile cu privire la vânzarea automobilului, automobilul respectiv l-a procurat la prețul de 185000 lei, mijlocul de transport a fost reparat și cheltuielile i-au fost recuperate, nu are pretenții față de inculpat.

Faptul că mijlocul de transport la scurt timp după ce a fost luat de inculpat de la Xenişchevici Daria s-a defectat se confirmă și prin declarațiile inculpatului, cât și a martorului *****, cărui i-a fost prezentat mijlocul de transport și care a relatat că mijlocul auto era defectat.

Astfel, se constată cert, că chiar dacă inculpatul nu a restituit mijlocul de transport luat de la prietena sa în termenul stabilit, acest fapt se datorează faptului că automobilul în scurt timp după ce a fost luat s-a defectat, avînd defecte serioase, totodată inculpatul a comunicat acest fapt părții vătămate pînă a ajunge ultima la organul de poliție, moment relatat de victima Xenişchevici Daria în declarațiile sale date organului de poliție.

Reieșind din conținutul art.190 alin.(1) Cod penal, o condiție pentru reținerea infracțiunii de escrocherie o reprezintă acțiunea făptuitorului de amăgire a unei persoane, astfel încât aceasta să dobîndească o reprezentare denaturată, falsă, asupra unei anumite situații, cu prilejul încheierii sau executării unui contract.

Pentru calificarea faptei în temeiul art.190 Cod penal, nu au importanță metodele sub care se prezintă înșelăciunea, care poate fi realizată pe cale verbală, în scris sau sub forma unor acțiuni.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.190 Cod penal, se exprimă prin dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin dobîndire ilicită a bunurilor se înțelege un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține transmiterea voită în proprietate, deținere, posesie a unui bun sau alte valori străine.

Prin înșelăciune se înțelege dezinformarea conștientă a victimei, care constă în prezentarea vădit falsă a realității sau în trecerea cu tăcere a realității, când are loc ascunderea faptelor și a circumstanțelor care trebuie comunicate în cazul săvârșirii cu bunăcredință și în conformitate cu legea a tranzacției patrimoniale. Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee de acțiuni a făptuitorului și denaturarea informației despre sine, despre apartenența de firmă, posibilitățile financiare, utilizarea unor documente fictive sau false, ascunderea unor informații.

Abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rîndul lor au în suport relații de prietenie, de serviciu, de afaceri, care sunt exploatate cu rea voință la realizarea escrocheriei.

Latura subiectivă a infracțiunii incriminate se manifestă, în primul rînd, prin vinovăție sub formă de intenție directă, dat fiind că făptuitorul acționează în mod fraudulos în scopul

dobândirii unui bun. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate (profit).

Infrațiunea de escrocherie este materială și se consideră consumată din momentul trecerii ilegale a bunurilor proprietarului la cel vinovat, iar făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunul străin.

Constatarea laturii obiective a infrațiunii de escrocherie presupune și stabilirea legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă – dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere și urmarea imediată, exprimată prin prejudicii cauzate.

Totodată, delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor, care în cazul dat concret a avut loc benevol și legal, ținând cont de relația de prietenie, acțiuni ce au avut loc și anterior de mai multe ori, fără careva impact negativ.

Pentru existența infrațiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, iar făptuitorul deși simulează careva relații contractuale, nici nu are intenția de a-și onora obligațiile, fapt ce nu a avut loc cu referire la inculpat și victimă, deoarece nu se constată acționarea prin înșelăciune și abuz de încredere în privința părții vătămate din partea inculpatului și că la momentul transmiterii mijlocului de transport de inculpatul a acționat cu intenție la înșelarea părții vătămate.

În aspectul dat, nu mai puțin importantă este maniera de comportament a inculpatului, astfel că fiind stabilit că inculpatul a luat temporar automobilul de la partea vătămată, ulterior inculpatul a sunat pe Henișchevici Daria seara la 31.07.2012 și a doua zi dimineața, până a fi adresată plîngere la poliție de către partea vătămată, ultima fiind anunțată despre defectarea mijlocului de transport, precum și i-a fost furnizat de inculpat numărul de telefon cui să sune, fapt ce a și făcut Xenișchevici Daria, ultima declarînd că s-a deplasat la Chișinău și a depistat mijlocul de transport defectat, fapt ce indică că inculpatul nu a urmărit înșelarea victimei și că inculpatul nici nu a dobîndit ilicit mijlocul de transport prin înșelăciune și abuz de încredere.

Mai mult, inculpatul nu putea să cunoască că mijlocul de transport luat de la victimă se va defecta în drum și va fi necesară reparația ultimului, fapt ce a și condus la întîrzierea restituirii mijlocului de transport.

Totodată, din elementele de fapt dobîndite din materialele prezentate spre verificare nu se constată înșelăciunea și abuzul de încredere a victimei, precum și nici deposedarea de averea sa și nici că inculpatul, la momentul primirii mijlocului de transport, a urmărit scopul de cupiditate și că a dorit să treacă mijlocul de transport în stăpînirea sa.

În sensul dat, nu formează componența de sustragere faptele care sunt îndreptate nu spre luare, ci spre folosința temporară a bunurilor.

Astfel, potrivit Hotărîrii Plenului CSJ din 28.06.2004 nr.23 „Cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor” se explică inclusiv:

-15. Este necesar ca instanțele judecătorești să ia în considerație că în cazul escrocheriei (art.190 C.P.) victima transmite benevol bunurile către făptuitor, sub influența înșelăciunii sau a abuzului de încredere.

-Obiect material al escrocheriei îl pot constitui bunurile, precum și drepturile asupra acestora, dobîndite în mod ilicit.

-Drepturile dobîndite ilicit asupra bunurilor vor constitui obiect material al escrocheriei, dacă ele asigură în continuare posibilitatea de a deține, a folosi și a dispune de obiectul escrocheriei (bunul).

-Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul sustragerii lor și nu avea intenția să-și execute angajamentul asumat.

Colegiul penal reține că, având în vedere specificul infracțiunii de escrocherie, aceasta are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă: dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv și 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Anume că se constată din declarațiile părții vătămate că inculpatul a luat mijlocul de transport temporar, că automobilul s-a defectat, totodată ultima nu a avut pretenții față de inculpat și nu a înaintat acțiune civilă împotriva inculpatului, mai ales că mijlocul de transport a fost depistat în stare defectată a doua zi după ce l-a dat inculpatului.

În sensul dat se confirmă declarațiile inculpatului că când a luat automobilul de la partea vătămată acesta nu era în stare perfectă, automobilul l-a primit în jurul orelor 18.00-19.00, iar după aproximativ jumătate de oră de când i-a transmis automobilul acesta s-a defectat, că a tractat automobilul la Chișinău pentru a fi reparat, depistînd că era defectat ceva la motor.

La fel, se constată că și anterior inculpatul a luat automobilul de la partea vătămată și nu au fost careva probleme, fapt ce rezultă din declarațiile inculpatului și părții vătămate.

În sensul dat, Colegiul penal constată că între inculpat și partea vătămată a avut loc o situație de ordin civil, mai ales că în urma reparației mijlocului de transport pe caz lipsește careva prejudiciu, suma achitată de partea vătămată pentru reparație fiind restituită ultimei, astfel că ar fi irațională atragerea la răspundere penală a unei persoane în situația în care lipsesc careva pretenții.

Colegiul penal ține să menționeze și faptul că limita între un acord civil și escrocherie este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul escrocheriei, prin intenția inducerii în eroare și înșelăciunii.

Faptul că se pretinde că inculpatul a acționat prin înșelăciune și abuz de încredere nu poate fi reținut, deoarece însuși partea vătămată a declarat că avea încredere în inculpat și personal i-a transmis cheile și mijlocul de transport, fapte ce au avut loc și anterior nu doar o singură dată din partea părții vătămate, iar faptul că mijlocul de transport s-a defectat este dovedit prin declarațiile atât a inculpatului, cât și a părții vătămate, precum și a martorului *****.

În cazul escrocheriei este necesar ca bunurile să intre în posesia de fapt ilegală a unei anumite persoane, care obține în rezultat posibilitatea de a dispune de acele bunuri ca de bunurile sale personale, și anume ca masa patrimonială a părții vătămate să fie diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului.

La fel, fapta poate fi calificată ca escrocherie conform art. 190 Cod penal, doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a-l sustrage și nu avea intenția să onoreze angajamentul asumat.

Colegiul penal ține să indice și faptul, că cu toate că se pretinde cauzarea prejudiciului material, și anume a costului mijlocului de transport indicat de partea vătămată de 185000 lei, nu s-a stabilit real că a avut loc pentru victimă urmarea prejudiciabilă sub forma prejudiciului patrimonial efectiv, deoarece mijlocul de transport a fost găsit defectat și restituit părții vătămate, lui Xenîșchevici Daria, fiindu-i restituite cheltuielile pentru reparația mijlocului de transport, ultima în genere neavînd careva pretenții.

Mai mult, la caz nu s-a stabilit nici legătura de cauzalitate dintre o faptă prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Colegiul penal ține să menționeze și faptul, că potrivit raportului din 10.09.2013 privind valoarea medie de piață, se constată că valoarea mijlocului de transport BMW 120i constituie suma de 38600 lei /f.d.153-158, 160 volumul 1/.

La fel, potrivit raportului de expertiză judiciară nr.670 din 26.09.2017 se indică, că valoarea de piață a automobilului de model „BMW 120i”, cu n/î *****, caroseria Hatchback nr.*****, în stare de exploatare, la data comiterii infracțiunii 31.07.2012, a putut constitui: 132167 (una sută treizeci și două mii una sută șizeci și șapte) lei MD /f.d.51-53, 54/.

Mai mult, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 24.01.2013 vânzarea automobilului de marca BMW 1201 de către partea vătămată a fost realizată la suma de 5000 lei /f.d.97 Volumul II/, astfel că în sensul dat ridică semne de întrebare și proporția deosebit de mare a prejudiciului invocat de acuzare.

Colegiul penal la fel consideră că nu pot fi reținute ca probe în acuzarea inculpatului proces-verbal de ridicare din 01.08.2012 a mijlocului de transport /f.d.20-22 volumul 1/, proces-verbal de examinare a obiectului din 08.08.2012 /f.d.24/, care doar indică despre aflarea mijlocului de transport la parcare la *****, unde a fost predat în urma defectării mijlocului de transport.

În sensul invocat de acuzare potrivit învinuirii aduse, Colegiul penal consideră că nu s-a constatat faptele incriminate inculpatului, învinuirea fiind bazată în această latură numai pe presupuneri.

Astfel, Colegiul penal consideră că nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare a inculpatului probele invocate de procuror că dovedesc vina inculpatului în faptele incriminate, deoarece probele cercetate tocmai că confirmă nevinovăția penală a inculpatului în faptele incriminate și la caz nu s-a demonstrat constatarea infracțiunii și soluția instanței de apel este că inculpatul Melnic Vadim necesită a fi achitați în baza art.390 al.1 p.1 CPP RM din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii incriminate, în legătură cu ce apelul declarat pe caz se admite, din alte motive decât cele invocate, cu rejudecarea cauzei, cu casarea sentinței instanței de fond, cu adoptarea unei hotărâri noi, în aspectul nominalizat.

Or, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care dovedesc, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat cu vinovăție.

În evaluarea materialului probator administrat în cauză, trebuie avut în vedere că o soluție de condamnare se dispune doar atunci când instanța are convingerea, că acuzația a fost dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Acest standard joacă un rol vital în cadrul procesului penal și constituie principalul instrument pentru reducerea riscului comiterii de erori judiciare.

Curtea Constituțională a Republicii Moldova în Hotărârea nr.18 din 22 mai 2017 a reamintit că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă” („beyond reasonable doubt”), care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.

Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (hotărârea Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v.Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978).

Instanța reiterează că principiul prezumției nevinovăției se conține în art.11 al Declarației Universale a Drepturilor Omului (1948); art.6 § 2 al Convenției Europene de apărare a Drepturilor Omului (1950); Art.14.2 al Pactului internațional asupra drepturilor civile și politice (1966), reglementări conținute și în legislația internă a Republicii Moldova - Constituția Republicii Moldova în art.21 care prevede că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public în cazul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției. Sarcina probațiunii aparține părții acuzării. Legea procesual-penală stabilește că răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, statuează că principiul prezumției de nevinovăție impune, între altele, ca, în îndeplinirea funcțiilor lor, membrii completului de judecată să nu pornească de la ideea preconcepută că inculpatul a săvârșit fapta incriminată; sarcina probei revine acuzării și orice îndoială este în avantajul persoanei acuzate. În plus, acuzarea are obligația de a-i preciza persoanei în cauză ce acuzații i se aduc - pentru a-i oferi ocazia să își pregătească și să își prezinte apărarea în mod corespunzător - și de a oferi probe suficiente pentru a întemeia o declarație de vinovăție (Barberă, Messegue și Jabardo împotriva Spaniei, pct.77; Janosevic împotriva Suediei, pct.97). Prezumția de nevinovăție este încălcată în cazul în care sarcina probei este transferată de la acuzare apărării (Telfner împotriva Austriei, pct.15).

Colegiul penal se conduce la adoptarea soluției de prevederile art.24 al.2 CPP RM, potrivit căruia se reglementează, că instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art.27 al.2 CPP RM, nici o probă nu are putere probantă dinainte stabilită.

În conformitate cu prevederile art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărîrea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, *inter alia*, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Argumentele invocate în apel de procuror privind probele enumerate în apel în acuzarea inculpatului se resping, ținând cont că s-a constatat temei de achitare a inculpatului, fiind valabilă motivarea oferită supra.

Colegiul penal respinge și afirmațiile invocate în apelul declarat, deoarece alte temeiuri de casare a sentinței decât cele indicate mai sus nu s-au constatat, totodată faptul că se susține că probele administrate la dosar confirmă vinovăția inculpatului în faptele incriminate este invocat absolut declarativ și nemotivat.

Conducându-se de art.415 al.1 p.2, art.390 al.1 p.1 CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

D E C I D E:

Admite apelul declarat de către procurorul în Procuratura mun.Bălți Modelina Aliona împotriva sentinței Judecătorei Bălți sediul Central din 01.02.2019, în cauza penală privind învinuirea lui Melnic Vadim ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, sentință care se casează total, din alte motive decât cele invocate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se achită **Melnic Vadim** ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 al.5 CP RM, din motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, în temeiul art.390 al.1 p.1 Cod Procedură Penală a RM.

Corpul delict - un plic din hârtie de culoare albă în care se află permisul de conducere nr.***** de categoria „B” eliberat pe numele lui Melnic Vadim ***** , recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța din 08.08.2012 și păstrat la materialele cauzei, a restitui lui Melnic Vadim ***** , titularul actului respectiv.

Corpul delict - un plic din hârtie de culoare albă în care se află certificatul de înmatriculare nr.***** a automobilului de model „BMW 120i” cu nr/î ***** , recunoscut în calitate de corp delict prin ordonanța din 08.08.2012 și păstrat la materialele cauzei, a restitui lui Ksenișkevici /Grabovețcaia/ Daria ***** .

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la data de 20.11.2024.

Președintele ședinței, judecător

Rotaru Ala

Judecător

Burdeniuc Ruslana

Judecător

Pușca Dumitru

*Copia corespunde originalului
Judecător*

Rotaru Ala